

Chapter VIII. ABSTRACT *(In Czech)*

Tato diplomová práce si klade za cíl prozkoumat právní postavení osob, které jsou oprávněny vykonávat profesi advokáta podle národního práva jednoho z členských států ES a přejí si vykonávat profesi advokáta v jiném členském státě, buď formou dočasného poskytování právních služeb nebo formou trvalého usazení.

Volný pohyb advokátů v rámci ES má právní základ ve Smlouvě o založení ES, a sice v ustanoveních týkajících se svobody usazování (články 43 až 48 SES) a volného pohybu služeb (články 49 až 55 SES).

Tato diplomová práce se skládá ze dvou částí. Prvá část je věnována rozboru primárních a sekundárních pramenů práva volného pohybu advokátů v rámci práva ES. V druhé části práce se věnuji implementaci relevantních směrnic v národním právu tří členských států (Belgie, Česká republika a Spojené království).

Cílem kapitoly nazvané *Conceptual setting of free movement of lawyers (Zařazení volného pohybu advokátů)* je konceptuální umístění volného pohybu advokátů v rámci systému práva ES. Tato kapitola také podává stručný výklad ke svobodě usazování a k volnému pohybu služeb.

Kapitola *Provision of services in host State from establishment in home State (Poskytování služeb v jiném státě ze sídla v domovském státě)* zkoumá právní úpravu ES v oblasti poskytování právních služeb advokátem v jiném členském státě, než je členský stát, který ho opravňuje vykonávat profesi advokáta. Pro tuto oblast byla vydána směrnice Rady 77/249/EHS ze dne 22. března 1977 o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů. Částí této kapitoly je také rozbor jednotlivých rozhodnutí ESD relevantních pro tuto oblast (*Komise v. Německo, Komise v. Francie, Gebhard, Gullung, AMOK*).

V následující kapitole *Recognition of professional qualifications (Uznávání odborné kvalifikace)* se zabývám směrnicí Rady 89/48/EHS ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy, která umožňuje advokátům kvalifikovaným ve svém

domovském státě, aby si pro účely usazení v jiném členském státě nechali uznat svou kvalifikaci advokáta za určitých podmínek.

Vzhledem k tomu, že výše uvedená směrnice bude dne 20. listopadu 2007 plně nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací, věnuji ji také stručný výklad.

Součástí kapitoly jsou také analýzy dvou rozhodnutí ESD v oblasti uznávání diplomů (*Morgenbesser, Komise v. Itálie*).

Následuje kapitola *Establishment in host Member State (Usazování se v hostitelském členském státě)*, která se zabývá nejvýznamnější směrnicí pro oblast volného pohybu advokátů v ES, a to směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/5/ES o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace. Tato směrnice umožňuje, aby migrující advokát vykonával praxi v jiném členském státě pod profesním označením udělovaným v domovském členském státě. Po uplynutí tří let faktického a pravidelného výkonu činnosti v hostitelském státě, může být advokát přijat do povolání advokáta v hostitelském členském státě.

Ohledně této směrnice byly v nedávné době vydány rozhodnutí ESD *Lucembursko v. Parlament a Rada a Wilson*. Tyto judikáty jsou velice zajímavé a jejich analýza je součástí kapitoly.

Následující část diplomové práce zkoumá implementace výše uvedených směrnic ES do národních právních řádů tří členských států. Belgie, Česká republika a Velká Británie byly vybrány se záměrem vybrat co nejrepresentativnější vzorek se současných 27 členských států EU.

Belgie byla vybrána z důvodu, že je jedním ze zakládajících členských států EU. Je to typická kontinentální západní demokracie s klasickou strukturou advokátního povolání. Transpozici práva ES v oblasti volného pohybu advokátů v Belgii nacházíme zejména v Code Judiciaire. Domnívám se, že belgická transpozice obsahuje několik chyb, zejména pak zužuje definici advokáta v porovnání se směrnicemi 77/249/EHS a 98/5/ES.

Česká republika reprezentuje jeden z nových členských států EU. Česká úprava v oblasti poskytování právních služeb je blízko klasické kontinentální úpravě jak ji známe z Francie, i když obsahuje několik specifíků. Směrnice umožňující volný pohyb advokátů byly transponovány zejména zákonem o advokacii. Česká implementace je zdařilá, nicméně obsahuje několik chyb. Jedná se zejména o nepochopení článku 1 odst. 1 směrnice 77/249/EHS českým zákonodárcem.

Nakonec se zabývám implementací směrnic ve Spojeném Království. Spojené Království je klasickou common law zemí se specifickou strukturou povolání advokáta (barrister, solicitor). Implementačním nástrojem jsou ve Spojeném království tzv. statutory instruments. Britská implementace je jasná a bezchybná.

Evropská úprava nepochybně přinesla ulehčení výkonu povolání advokáta v hostitelském členském státě EU oproti předešlému stavu, kdy výkon advokátní praxe byl považován za nutně teritoriálně omezenou záležitost. S fungujícím vnitřním trhem dochází ke globalizaci také právní profese a Evropské společenství naplňuje ambiciózní myšlenku volného pohybu advokátů. Nicméně, dle mého mínění, by v budoucnu právní úprava této oblasti mohla jít ještě liberálnější cestou, aby společně s nadnárodními klienty mohli nadnárodně působit i jejich právní zástupci.